

15

anys, 15 antanys de la llibreria 22

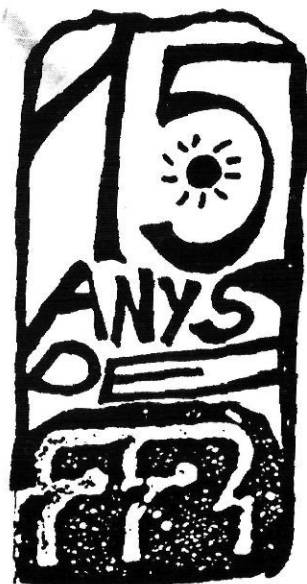
crònica

Una vegada que Yorgos Seferis, Premi Nobel de Literatura el 1963, va venir a Barcelona amb motiu d'una fira d'editors i llibreters, va referir-se als llibres com si fossin les innombrables teclades d'un òrgan d'església, els músics del qual som tots nosaltres. Les teclades depenen del nostre talent, de la nostra audàcia —venia a dir—, perquè darrera tot això creiem en l'home, de la mateixa manera que creiem en el llibre, que és un producte seu. Si ampliéssim aquesta glossa, veuríem com el cor que acompanya aquesta simfonia és la massa coral de lectors apassionats que recomanen un llibre de boca en boca, d'orella a orella.

Amb aquest símil musical, em transporto, ara, a la catedral de la Llibreria 22, envoltat de llibres amb olor de tipografies, cobertes lluent amb interiors incitants. Pels qui venim d'una cultura llibresca, en el bon sentit de la paraula, una llibreria és sempre una fita en el camí. A la «22», com tothom l'anomena col·loquialment, hi he estat

present com a client o espectador, d'altres vegades com a participant o presentador en alguns actes culturals que sempre acaben segregant sentiments humans per la calidesa i la humanitat de tants teclistes d'ofici que hi han abocat el seu bon saber.

En tot temps m'han agradat les llibreries obertes a la tafaneria on s'hi pot fullejar el catàleg de la memòria de moltes generacions. A diferència d'altres botigues on el taulell imposa, la geografia irregular

1979: Primer aniversari de la llibreria.

d'una llibreria permet un viatge xarbotant. D'entrada, encara que de vegades no te'l quedis, hi ha l'atenuant de tenir entre mans un món ple d'idees, aquella novetat de la qual només en sàbies el nom, el producte acabat d'un company de generació, el volum que saps que tard o d'hora tornaràs a buscar com un refugi contra la inanitat de la vida quotidiana.

A casa nostra, l'escriptor no pot ser-ho de lliurament total. Condicionants de molts tipus no permeten trobar el camí del professionalisme i molts són escriptors de diumenge a la tarda. Des que la Llibreria 22 va obrir-se a les presentacions de llibres, a

recolzar actes culturals, alguna cosa va canviar per bé a la Girona del silenci fatídic. Molts escriptors i lletraferits s'han obert davant d'un petit auditori, s'han pogut acostar a la gent que els ha de llegir. Dintre d'aquesta migradesa, l'escriptor pot projectar-se en la llibertat d'un temperament. Si, com deia Josep Pla, la primera missió de l'escriptor català és d'acostar-se a la gent, calia també que algú de bracet posés en contacte l'escriptor i el seu públic, sense falsos paternalismes.

En aquests quinze anys, ha estat molt profitosa aquesta confraternització entre amics encuriosits pel món del llibre, i no em pertoca ara fer-ne una estadística freda i mecànica. L'atles dels coneixements abocats és molt ampli, i a ben segur que entre un firmament de novel·listes, poetes, agitadors culturals, assagistes, podríem bastir tota una constel·lació

1990:
A l'esquerra,
Guillem Terribas
després
de recollir
el Premi
de la Generalitat
a la millor
llibreria
de l'any 1989.

heterogènia i plural. Ara, el segon graó de la llibreria universitària amplia aquest univers i ha reclutat nous clients que busquen altres camins a cavall de la ciència, l'erudició o la filologia.

Aquest crec que és el mèrit major d'aquesta llibreria, l'haver sabut projectar a Girona una forma viva de cultura, molt precària des de la famosa cova de can Vinyes on oficiaven els cadells de la lleva modernista. Veiem dia a dia, com si fos una veritat establerta, que el món del llibre i la lectura no ocupen un lloc primordial entre els ocis dels homes. Amb l'excusa de no tenir temps, amb la trivialització dels mitjans de comunicació, volen rebaixar la música de Bach a sons estripats d'orgue de maneta. En canvi, el llibreter que difon cultura dintre i fora de l'horari usual té una posició valuosíssima en l'engranatge de l'ambient cultural ciutadà.

No podia deixar de parlar de l'oficiant major d'aquest instrument, el que ha insuflat l'aire de la cultura per un gran nombre de tubs de diferent forma, metàfora de la riquesa cultural del país, el que ha tocat per a nosaltres les teclades de les seves virtuts humanes i professionals. Com a organista major i mestre de cerimònies, Guillem Terribas, de mirada intel·ligent, vigila

perquè tot surti bé, i encomana aquesta fe per la lletra impresa mentre projecta en un diorama la seva segona personalitat en el món del cinema i de la ràdio, sempre, però, al servei d'una nuvolada anomenada cultura.

Encara que Mallarmé trobava que la carn era trista i que havia llegit tots els llibres, per molts de nosaltres encara són la cadència de l'ànima. L'experiència subjectiva de la pàgina amb signes gradua la tonalitat de moltes vides massa simples.

En Guillem, que ha ajudat a molts de nosaltres a formar-nos, reviu a través de tots aquests llibres i lectures que recomana. Té un temperament d'home compromès amb editors, escriptors, públic lector, que són l'entrellat d'un negoci amb vocació de servei. Si el vi fa sang, el llibre afina l'esperit amb perfum de viatge.

Imatge i lletra d'una adolescència de quinze anys que reviu en els humors sempre canviants de la història. Que molts aniversaris més facin imbatibles els braços tentaculars d'aquesta llibreria cabalosa que ja exhala una rara maduresa, on uns grans professionals obren la clau que fa possible que els llibres ens puguin fer més lliures.

PEP VILA